BESLISVOORSTEL RAAD LAREN

Van	Gemeente Laren – College van B&W
Aan	Gemeenteraad
Portefeuillehouder	Midden, J.G. van (JMIDD)
Afdeling/team	Control en Financiën
Datum vaststelling B&W	22 september 2026
Openbaar?	Ja

Onderwerp
Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

Kernboodschap
Door middel van de programmabegroting 2027 (incl. de meerjarenraming 2028-2030) heeft de raad inzicht in de meerjarige financiële positie en geeft de raad mandaat aan het college om binnen de gestelde kaders uitvoering te geven aan het in de programmabegroting opgenomen beleid.

Besluiten
1. De programmabegroting 2027 inclusief de meerjarenraming 2028-2030 vast te stellen;
2. De in de programmabegroting geraamde opbrengsten inzake lokale heffingen uitgangspunt te laten zijn voor nog later vast te stellen tarieven voor leges en belastingen (verordeningen);
3. De kredieten van de jaarschijf 2027 opgenomen in paragraaf 4.3 `Investeringsplanning 2027 - 2030' vast te stellen.

Aanleiding voorstel
Als onderdeel van de planning- en controlcyclus wordt de programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 aangeboden.

Beoogd effect (Doel)
Door middel van de programmabegroting 2027 (incl. de meerjarenraming 2028-2030) heeft de raad inzicht in de meerjarige financiële positie en geeft de raad mandaat aan het college om binnen de gestelde kaders uitvoering te geven aan het in de begroting opgenomen beleid.

Toelichting besluit (argumenten)
1.1 Met het vaststellen van de Programmabegroting 2027 en de kredieten voor 2027 wordt het college gemachtigd tot uitvoering.
Met het vaststellen van de programmabegroting 2026 door de gemeenteraad wordt voldaan aan de regelgeving in de Gemeentewet en het hierin opgenomen budgetrecht van de raad. De essentie van het budgetrecht is dat de raad door middel van de vaststelling van het begrotingsjaar 2027 het college machtigt tot uitvoering. Dit begrotingsjaar is daarmee tevens de basis voor de bedrijfsvoering en voor de verantwoording.
1.2 Conform onze financiële verordening
Zoals opgenomen in onze financiële verordening geeft de gemeenteraad bij de begrotingsbehandeling aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

2.1 Ultimo 2026 worden er verordeningen aangeboden waarbij de basis van het tarief wordt gelegd in de begroting 2027.
Jaarlijks worden er voor de heffingen en rechten verordeningen vastgesteld met daarin de tarieven. De tarieven voor 2027 worden gebaseerd op de uitgangspunten zoals opgenomen in de programmabegroting 2027. De verordening worden in december 2026 aan de raad ter vaststelling aangeboden.

Kanttekeningen
N.v.t.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader
Gemeentewet
Financiële verordening
Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie
In de programmabegroting 2027 zijn de financiële effecten uit de programmabegroting 2027 van de BEL combinatie verwerkt.

Financiën
De begroting 2027 heeft een positief saldo van € 100. Dit resultaat is een optelling van de huidige meerjarenbegroting zoals opgenomen in de programmabegroting 2026 (€ 9.179 positief), de effecten van het collegeprogramma en tot slot de nieuwe mutaties die zijn toegelicht in dit nieuwe begrotingsdocument. Het kleine positieve saldo 2027 komt hoofdzakelijk door veel structurele en een aantal incidentele ontwikkelingen. Deze incidentele posten hebben echter geen invloed op het structurele begrotingssaldo. In onderstaand overzicht is het meerjarenperspectief weergegeven. Voor de volledigheid verwijzen we naar de programmabegroting 2027 die als bijlage is toegevoegd.

Meerjarenperspectief 2027-2030*	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Meerjarenbegroting 2026-2029	-9.179	-191.726	-281.563	-281.563
Meicirculaire 2026	-968.620	22.321	853.903	460.955
Ontwikkelingen 2027 - 2030	977.699	952.035	-8.002	437.709
Meerjarenperspectief 2027-2030	**-100**	**782.630**	**564.338**	**617.101**

(-) bedragen betreffen in bovenstaand overzicht een voordeel/toename

Structureel en reëel evenwicht
De raad ziet erop toe dat de begroting in evenwicht is en kan hiervan afwijken indien aannemelijk is dat het evenwicht in de begroting de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Indien dit niet het geval zou zijn, zou de kans groot zijn dat er op termijn een begrotingstekort ontstaat. Het structureel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat over blijft moet (op termijn) positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten).

Berekening structureel begrotingssaldo	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Geraamd resultaat (na mutatie reserves)	**-100**	**782.630**	**564.338**	**617.101**
Incidentele lasten (-/-)	-943.953	-204.239	-163.026	-1.513
Incidentele baten (+)	163.652	143.587	162.774	-
Incidentele toevoegingen reserves (-/-)				
Incidentele onttrekkingen reserves (+)	684.997			
Structureel saldo begroting	**-95.404**	**721.978**	**564.086**	**615.588**
Structureel evenwicht?	**Ja**	**Nee**	**Nee**	**Nee**

Het begrotingsjaar 2027 is structureel sluitend, de jaren daarna niet.

Begrotingswijziging nodig?
Ja, in begroting gemeente

Uitvoering
Met het vaststellen van de programmabegroting 2027 wordt het college gemachtigd binnen de daarin aangegeven kaders tot uitvoering over te gaan van de te realiseren doelen.

Communicatie
Na vaststelling van de programmabegroting 2027 door de gemeenteraad wordt deze in het kader van het financieel toezicht toegezonden aan de gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland.

Bijlagen
Concept raadsbesluit
1. Programmabegroting 2027
2. Begrotingswijziging